

Programul „pe viu” care a urmat, a cuprins o antologie în „raccourci” a liedului românesc, cu pagini de George Enescu, Mihail Jora, Pascal Bentoiu, Doru Popovici, Mansi Barberis, Nicolae Coman, alături de prima audiție a două *Serenade* pentru voce, harpă și flaut de Felicia Donceanu (*Primăvara florentină* și *Ce-nalt e portalul*, ambele pe versuri de A. E. Baconsky), remarcabile prin lirismul lor evocator, de o mare delicatețe și sugestivitate a atmosferei. Din creația universală au fost abordate lieduri de Schumann, Hugo Wolf, Mahler, Ravel, Britten, punctându-se astfel evoluția genului de la romantism pînă la muzica contemporană.

În ce privește latura interpretării, concertul a concentrat cîteva din cele mai remarcabile forțe de care dispunem în acest domeniu. Maeștrilor experimentați ca Emilia Petrescu, Valentin Teodorian și Elisabeta Neculce-Carțiș, li s-au alăturat tinerii Dan Mușetescu și Gheorghe Crăsnaru, ambii capabili să transmită în chip eficient — pornind de la coordonate diferite de temperament și însușiri vocale — gândurile și sentimentele cuprinse în miniaturalele poeme muzicale.

În cel mai cuprinzător micro-recital al serii, Dan Mușetescu s-a impus în prima audiție de Felicia Donceanu, în două lieduri de Nicolae Coman și unul de Mansi Barberis, dar mai ales în cele două pagini din *Cornul fermecat al băiatului* de Mahler, printr-o mare forță de interiorizare și o remarcabilă bogăție de nuanțe expresive. Punînd în acțiune mijloace diferite — un glas amplu, o declamație plină de vigoare, un temperament năvalnic, o dicțiune impecabilă —, Gheorghe Crăsnaru s-a relevat în două din liedurile lui Enescu pe versuri de Clément Marot, încheindu-și programul cu o spectaculoasă interpretare a ciclului *Don Quichotte à Dulcinée* — „cîntecul de lebedă” al lui Ravel —, din care mai ales *Cîntecul de pahar* i-a relevat nebănuite resurse expresive în crearea unei atmosfere de mare exuberanță și de un umor comunicativ.

La succesul concertului au contribuit prin acompaniamente de calitate pianistele Marta Joja și Lavinia Tomulescu-Coman (în liedurile de N. Coman), alături de Maria Teclu-Nemțeanu la harpă și Voicu Vasinca la flaut (în liedurile de F. Donceanu). A fost o seară interesantă sub numeroase aspecte, care anunță un ciclu de ținută, demn să atragă atenția publicului iubitor al muzicii de cameră.

E. E.

Orchestra de studio a Radio-televiziunii Române

Printre primele concerte ale anului l-am înregistrat pe cel în cadrul căruia dirijorul Liviu Ionescu a prezentat în primă audiție lucrarea *Evocare* de Lucian Mețianu. Ascultînd-o, gîndul ne-a dus în urmă cu acum mai bine de o jumătate de veac, cînd lucrările compozitorilor români, chiar mai vîrstnici, nu se bucurau de asemenea favoruri decît cel mult la sfîrșitul stagiunii, cînd acestea erau aglomerate într-un singur concert simfonic. Desigur ne-am bu-

curat o dată mai mult. Astăzi își găsesc curs liber cele mai variate realizări ale compozitorilor noștri și lucrări pe care un critic de reputație cunoscută cum e Bernard Gavoty le comentează în fel și chip, la Paris, cu o tentă critică pronunțat negativă, referindu-se la compoziții concrete, electronice, stochastice, algoritmice și altele, cu o intoleranță ce ni se pare cel puțin curioasă, cu atît mai mult cu cît acerbul critic amintit se pronunța categoric favorabil, cu ani în urmă la Paris, declarîndu-ne personal că muzica cunoscutei lucrări *Medium* de Gian Carlo Menotti este „excepțional de bună” — ceea ce mărturisim că ne-a cam lăsat perplex, întrucît muzica amintită e de o banalitate fără seamăn. Dar să ni se ierte această introducere pentru a arăta că muzica lui Lucian Mețianu, în ciuda afirmației sale că este făurită din structuri sonore, obținute prin procedee concrete, structuri aleatorice și acțiuni de colaj etc. (afirmații în măsură să pună pe gînduri pe cei care s-ar informa cu anticipație asupra creației respective) este, dimpotrivă, o muzică accesibilă, clară, directă, bine scrisă și care nu pune nici la prima audiție vreo problemă dificilă. Despre celelalte lucrări ale compozitorului deocamdată nu vorbim. Viitorul va decide.

Am ascultat cu acest prilej *Concertul pentru violoncel și orchestră în Do major* de Haydn, în interpretarea solistului bulgar Venceslav Nikolov. Elev al lui Rostropovici, violoncelistul bulgar, fără să aibă un ton penetrant și mare, a cîntat într-un stil ireproșabil, netrădînd cu nimic buna școală de la care se reclamă; a dovedit sensibilitate și o mare puritate a stilului. Dacă va găsi posibilitatea să-și potențeze intensitatea sonoră, va putea fi socotit, indiscutabil un violoncelist de clasa cea mai frumoasă. Ne-a oferit în supliment o *Sarabandă* de Bach.

Dirijorul Liviu Ionescu care a încheiat concertul său cu *Simfonia a V-a în Si bemol major* de Schubert, a dovedit, o dată mai mult, seriozitate în pregătirea programului, muzicalitate în prezentarea lui iar în ce ne privește, am dori să-l vedem cît mai des pe podiumul de concert.

J-V. P.

PREMIERĂ LA OPERA ROMÂNĂ

„Olandezul zburător”

Pornind de la realitatea că repertoriul universal al Operei Române din București este dominat de creația italiană, orice inițiativă care tinde la ieșirea din acest cadru strîmt și la obținerea unor mai judicioase proporții între diferitele școli și epoci de dezvoltare a teatrului liric apare ca binevenită. Din acest punct de vedere, se cuvine să aplaudăm includerea în repertoriu — într-o nouă montare, realizată după o foarte îndelungată absență de pe afișele bucureștene — a operei *Olandezul zburător*, cu atît mai mult cu cît Richard Wagner era reprezentat pînă la această premieră doar prin rarissimele spectacole cu *Tannhäuser*, *Lohengrin* și *Maeștrii cîntă-*